

SAŽETAK

U periodu od 17.04. - 23.04.2025. na MS Pofalići je konstatovano 866 pol. zr/m³. U kvalitativnom sastavu dominirao je polen drveća (breze, graba, bukve, borova, topola, vrba, tise i čempresa). Konstatovane su manje količine čestice prašine. Polen ostalih alergeni biljaka, kao ni spore gljivica nisu konstatovane tokom monitoring perioda (3-4. sed. Aprila).

UKUPNA KONCENTRACIJA POLENA

DRVEĆE

866 pol. zr/m³

TRAVE

N/a

KOROVI

N/a

PRISUSTVO GLJIVICA I PRAŠINE

N/a

DA

MS POFALIĆI

(Mjerni period: 17.04. - 23.04.2025. godine)

Tokom protekle sedmice na MS Pofalići konstatovano je 866 pol. zr/m³. Polen pripada skupini drveća. Procentualna zastupljenost polena u zraku je iznosila: *Betula* (252 pol. zr/m³ ili 29,10%), *Carpinus* (231 pol. zr/m³ ili 26,67%), *Fagus* (109 pol. zr/m³ ili 12,59%), *Pinaceae* (53 pol. zr/m³ ili 6,12%), *Populus* (14 pol. zr/m³ ili 1,62%), *Salix* (120 pol. zr/m³ ili 13,86%) i *Tax/Jun* (87 pol. zr/m³ ili 10,05%).

REZULTATI KVALITATIVNO-KVANTITATIVNE ANALIZE POLENA

Tokom protekle sedmice konstatovane su niske do umjerene koncentracije polena drveća (866 pol. zr/m³ zraka) i to: breze, graba, bukve, borova, topola, vrba, tise i čempresa. Polen drveća je jak alergen (vidi Polen kalendar i brošuru: Alergene biljke Kantona Sarajevo). Visoke koncentracije polen utvrđene su 22.04. (utorak), a najmanje koncentracije polena utvrđene su u četvrtak (17.04).

TREKUTNO CVJETAJU:

Salix sp.

Carpinus sp.

Populus sp.

Pinus sp.

Betula sp.

Taxus sp.

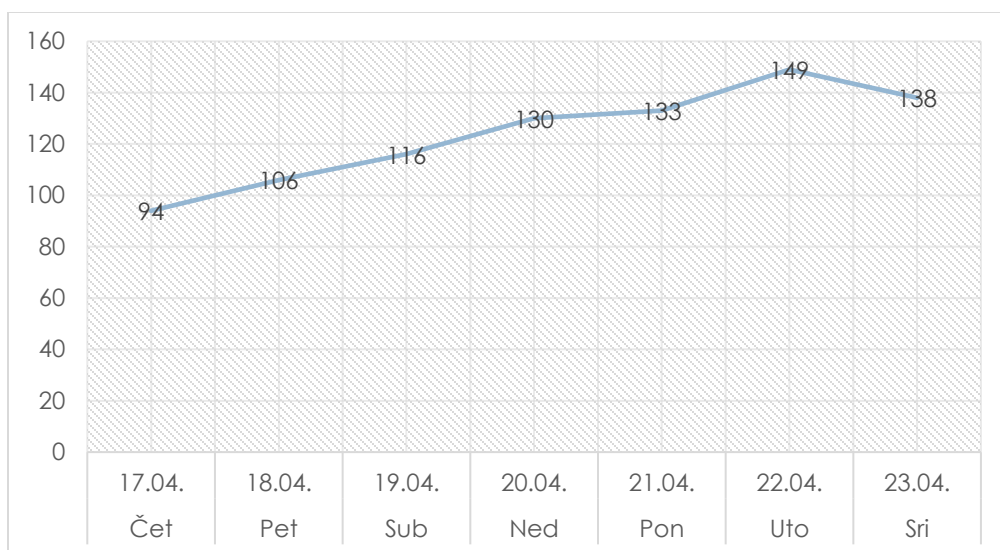
PROGNOZA, SAVJETI I PREPORUKE:

Variranje koncentracije polena je u skladu sa vremenskim prilikama, pri čemu sunčani i vjetroviti periodi znače veću, a kišni dani manju mogućnost pojave alergije.

Uvidom u Polenski kalendar, tokom naredne sedmice očekuje se nagli porast koncentracije polena drvenastih biljaka.

Osobama koje su alergične na polen drveća preporučuje se da tokom proljeća (u vrijeme cvjetanja drveća), što više vremena provode u visokoplaninskom području, odnosno iznad gornje granice šume.

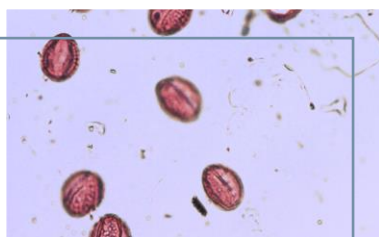
VARIRANJE KONCENTRACIJE POLENA TOKOM MJESECA APRILA

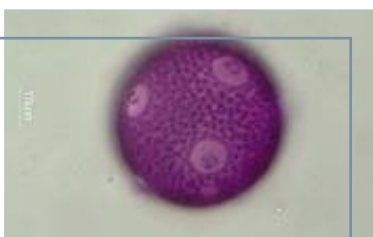
POREĐENJE KONCENTRACIJE POLENA SA PRETHODNOM SEZONOM

Poređenjem koncentracije polen sa istim periodom od prošle godine, uočava značajan rast polena drvenastih biljaka u vazduhu. Tako je prošle godine za period 19.04. - 24.04.2024. godine (MS Pofalići) konstatovano ukupno 360 pol. zrna/m³ zraka, dok je za period 17.04. - 23.04.2025. godine konstatovano ukupno 866 pol. zrna/m³ zraka. Prošle godine dominirao je polen breze, graba, oraha, borova, tise, i čempresa, dok je ove godine u istom periodu došlo do dominacije polena breze, graba, bukve, borova, topola, vrba, tise i čempresa.

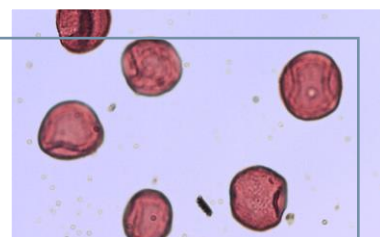
POLEN ODABRANIH ALERGENIH BILJAKA

Salix sp.

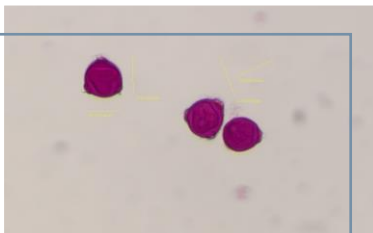
Carpinus sp.

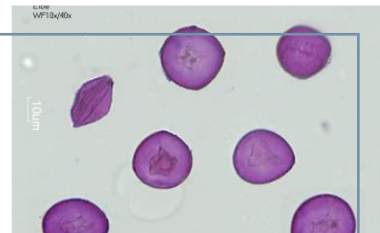
Populus sp.

Pinus sp.

Betula sp.

Taxus sp.

EVIDENCIJA KONCENTRACIJE POLENA									
	Dan	Čet	Pet	Sub	Ned	Pon	Uto	Sri	Ukupno
	Datum	17.04.	18.04.	19.04.	20.04.	21.04.	22.04.	23.04.	zr/m³
DRVEĆE									
Acer (javor)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Aesculus (divlji kesten)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Alnus (joha)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Betula (breza)		☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	252
Carpinus (grab)		☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	231
Castanea (pitomi kesten)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Coryllus (lijeska)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Fagus (bukva)		☒	☒ ☒	☒	☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	109
Fraxinus (jasen)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Juglans (orah)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Pinaceae (borovi)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	53
Platanus (platan)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Populus (topola)		☒	☐	☒	☒	☐	☒	☒	14
Quercus (hrast)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Salix (vrba)		☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	120
Sambucus (zova)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Tax/Jun (tisa/čempres)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	87
Tilia (lipa)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ulmus (brijest)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena drveća		94	106	116	130	133	149	138	866
TRAVE									
Poaceae (trave)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Cyperaceae (šiševi)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena trava		0	0	0	0	0	0	0	0
KOROVI									
Ambrosia (ambrozija)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Artemisia (pelin)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Rumex (kiselica)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Urticaceae (žare)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Asteraceae (glavočike)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Plantaginaceae (bokvice)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Chenopodiaceae (lobodnjače)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena korova		0	0	0	0	0	0	0	0
Sedmično variranje polena		94	106	116	130	133	149	138	866
UKUPNO pol. zr/m³									

POLENSKA SKALA		KONCENTRACIJA POLENA (zr/m ³)				Simptomi alergije se javljaju kod
		drveće	trave	korovi		
X	niska koncentracija	1-25	1-15	1-5	1-10	izuzetno osjetljivih osoba
XX	umjerena koncentracija	26-50	16-90	6-20	11-50	puno alergičnih osoba
XXX	visoka koncentracija	51-75	91-1500	21-200	51-500	većine alergičnih osoba
XXX	jako visoka koncentracija	više od 75	više od 1500	više od 200	više od 500	svih alergičnih osoba

Forsyth County Environmental Affairs department, Pollen Rating Scale (PRS). <http://www.co.forsyth.nc.us/EAP/pollen.aspx>

NAPOMENA:

- u periodu visokih koncentracija polena, preporučuje se šetnja u jutarnjim ili kasnim satima, te nakon kišnih padavina (u jutarnjim terminima koncentracija polena je niska),
- osobama koje se osjetljive na polen, se preporučuju kraći boravci u prirodi (parkovima), posebno za vrijeme visokih dnevnih temperatura, vjetrova i sunčanih dana,
- izbjegavati šetnje u periodu od 11:00 do 16:00 sati,
- u slučaju otežanog disanja, kihanja, suženja očiju i curenja iz nosa, obavezno se obratiti ljekaru porodične medicine. Uzimati dosta tečnosti, umivati se, jačati imuni sistem, a u cilju preventivnog djelovanja redovno pratiti izvještaje o koncentraciji polena alergenih biljaka koji se objavljuju na stanici Centra za ekologiju i prirodne resurse – Akademik Sulejman Redžić.